

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců: JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **T. T. T., státní příslušnost Vietnam**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem v Brně, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se včas podanou žalobou dne 7. 5. 2015 domáhal u Městského soudu v Praze ochrany proti nečinnosti správního orgánu a uváděl, že dne 3. 9. 2014 na velvyslanectví České republiky v Hanoji, (dále jen „ZÚ Hanoj“), podal faxem žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky. Následně měla být žádost potvrzena osobním podáním matky žadatele dne 4. 9. 2014. Téhož dne 4. 9. 2014 vydal ZÚ Hanoj usnesení č. j. 1319/2014-HANOJ, kterým řízení o žádosti podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavil.

Veškeré písemnosti ZÚ Hanoj posléze vrátil zmocněnému zástupci žalobce, který poté předal uvedenou žádost Ministerstvu vnitra, OAMP, a které dne 31. 3. 2015 žádost vrátilo zpět z důvodu nepřislušnosti pro přijetí žádosti.

Žalobce žádal, aby soud uložil Ministerstvu vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, povinnost do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout ve správním řízení o jeho žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky.

Žalobce připojil k žalobě usnesení Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 30. 4. 2015, č. j. MV-58927-2/SO-2015, jímž návrhu na provedení opatření proti nečinnosti se nevyhovuje. V odůvodnění se uvádí, že právní zástupce žadatele dne 3. 9. 2014 na ZÚ Hanoj podal faxem žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky a následně měla být potvrzena osobním podáním matky žadatele dne 4. 9. 2014. Téhož dne vydal ZÚ Hanoj usnesení č. j. 1319/2014-HANOJ, kterým řízení podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavil. Zmocněný zástupce poté předal uvedenou žádost Ministerstvu vnitra, OAMP, které dne 31. 3. 2015 žádost vrátilo z důvodu nepříslušnosti pro přijetí žádosti. Podle dostupných informací neeviduje Ministerstvo vnitra žádné řízení ve věci tohoto žadatele.

Vzhledem k tomu, že žalobce současně s podáním žaloby nesplnil svou poplatkovou povinnost, vyzval jej soud dne 28. května 2015 k zaplacení soudního poplatku za žalobu, který činí podle položky 18 bod 2 písm. d) Sazebníku soudních poplatků 2.000 Kč, a současně žalobce upozornil, že nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude řízení před tímto soudem zastaveno.

Výzva byla doručena zástupci žalobce datovou schránkou dne 4. 6. 2015 a soudní poplatek byl zaplacen dne 8. 6. 2015.

Z vyjádření žalovaného Ministerstva vnitra ze dne 23. 6. 2015 zjistil Městský soud v Praze, že podle dostupných informací neeviduje Ministerstvo vnitra žádné řízení ve věci tohoto žadatele, a že případné pochybení ZÚ Hanoj musí žalobce řešit s tímto úřadem. Pokud ZÚ Hanoj nepřijal žádost žalobce, a nepostoupil ji žalovanému, nemůže o ní žalovaný vést řízení. Žalovaný navrhnul, aby soud žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu jako bezpředmětnou zamítnul.

Městský soud v Praze nařídil ve věci jednání, které se konalo dne 22. 10. 2015, při němž účastníci řízení setrvali na svých dříve písemně vyjádřených stanoviscích.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze rozhodoval podle ustanovení § 81 odst. 1 soudního řádu správního na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ze správního spisu soud ověřil usnesení o zastavení věci vydané ZÚ Hanoj dne 4. 9. 2014, č. j. 1319/2014-HANOJ, jímž bylo podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastaveno pro zjevnou bezpředmětnost řízení o žádosti pana T. T., nar. X, o povolení k trvalému pobytu, která byla spojena se žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání podle § 169

odst. 14 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Ze správního spisu soud dále ověřil rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2015, č. j. 300092/2015-KM, které vydal podle § 152 odst. 2 správního řádu, a jímž bylo usnesení o zastavení věci vydané ZÚ Hanoj dne 4. 9. 2014, č. j. 1319/2014-HANOJ, podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu ve spojení s § 77 odst. 1 správního řádu prohlášeno za nicotné a zrušeno.

Podle § 152 odst. 2 správního řádu o rozkladu rozhoduje ministr nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu.

Podle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu nestanoví-li zvláštní zákon jinak, lze v řízení o rozkladu rozklad zamítnout.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. června 2012, č. j. 3 As 28/2012 – 21, ustanovením § 152 odst. 5 správního řádu z roku 2004 není omezena kompetence správního orgánu rozhodujícího o rozkladu jen na vydání rozhodnutí, jímž se řízení končí. Rozhodnutí o rozkladu, kterým se ruší rozhodnutí vydané v prvním stupni a věc vrací k novému projednání, případně kterým se napadené rozhodnutí pouze ruší, není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 soudního řádu správního.

Podle § 77 odst. 1 správního řádu nicotné je rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Nicotnost z tohoto důvodu zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal.

V inkriminované věci je tedy nesporné, že rozhodnutí ministra zahraničních věcí, byť s nesrozumitelným výrokem, nebylo lze podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu napadnout žalobou podle soudního řádu správního.

Ze správního spisu soud zjistil, že dopisem ze dne 6. 2. 2015, č. j. 135/2015-HANOJ, vrátil ZÚ Hanoj zástupci žalobce originál správního spisu s odvoláním na rozhodnutí ministra zahraničních věcí. Následně dne 9. 3. 2015 předložil právní zástupce žalobce takto vrácenou žádost žalobce Ministerstvu vnitra OAMP, které vzápětí dne 31. 3. 2015 vrátilo zástupci žalobce úřední tiskopis žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu.

Podle § 79 odst. 1 soudního řádu správního ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu 18. října 2007, č. j. 7 Ans 1/2007-100, před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je v řízení vedeném podle správního řádu třeba vždy nejprve vyčerpat procesní prostředek ochrany proti nečinnosti ve správním řízení, kterým je návrh nadřízenému správnímu orgánu dle § 80 odst. 3 správního řádu.

Žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 soudního řádu správního by se tedy žalobce mohl domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat jenom takové rozhodnutí, nicméně pouze za předpokladu, že vydání takového rozhodnutí má dostatečný právní podklad a jeho vydání je v pravomoci žalovaného správního orgánu; nadto musí být správní orgán nečinný při vydání rozhodnutí ve věci samé.

Nicméně v inkriminované věci je nesporné, že žalovaný správní orgán neobdržel žádost žalobce zákonem předepsaným postupem bezprostředně od ZÚ Hanoj, že tedy nejednalo o řádně podanou žádost ve smyslu § 169 odst. 13 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“), a proto také nemohla být žalovaným správním orgánem projednána. Uvedený nedostatek podání žádosti byl ostatně žalobci vysvětlen, jak žalovaným, tak i Komisí pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, která dne 30. 4. 2015 návrhu na provedení opatření proti nečinnosti nevyhověla. Poukázala na skutečnost, že ZÚ Hanoj vrátil žádost zpět zmocněnému zástupci žalobce, který ji předal Ministerstvu vnitra, OAMP, které ji však z důvodu nepříslušnosti pro přijetí žádosti přijmout nemohlo a tak písemnosti vrátilo podateli.

Podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců cizinec, který není uveden v právním předpise vydaném podle § 182 odst. 1 písm. e), je povinen požádat o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je cizinec státním příslušníkem, popřípadě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Nesplní-li cizinec tuto povinnost, řízení o žádosti není zahájeno a zastupitelský úřad věc usnesením odloží. Usnesení se pouze poznamená do spisu.

Podle § 169 odst. 14 zákona o pobytu cizinců žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně. Zastupitelský úřad může v odůvodněných případech od povinnosti podle věty první upustit.

Pokud se žalobce dovolával rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. prosince 2014, č. j. 3 A 109/2014 – 37, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. V namítané věci žádost o udělení povolení k trvalému pobytu matka žalobkyně podala na ZÚ Hanoj tak, že ji formálně označila jako přílohu ke své vlastní žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem vědeckého výzkumu. Podle žalobkyně se pouze na základě toho, že podání bylo označeno jako příloha k žádosti matky, podařilo dosáhnout toho, aby ZÚ Hanoj žádost převzal. Pracovníci ZÚ sice sdělili zákonné zástupkyni žalobkyně, že se jedná o obcházení omezení počtu nabíraných žádostí v systému Visapoint, avšak po hodinovém jednání žádost přijali. O návrhu na provedení opatření proti nečinnosti rozhodla Komise pro rozhodování ve

věcech pobytu cizinců rovněž tak, že mu nevyhověla s tím, že se nejednalo o řádně podanou žádost ve smyslu § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců.

Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 3 A 109/2014 – 37 dospěl k závěru: „...že podání žádosti nezletilé žalobkyně nebylo učiněno v rozporu s tím, jaké podmínky pro ně klade zákon. Postupem nezletilé žalobkyně a její zákonné zástupkyně nedošlo k porušení zákona, ani k jeho obcházení. Pro právní posouzení projednávaného případu, tzn. pro posouzení právních účinků učiněného podání žádosti o pobytové oprávnění nezletilou žalobkyní, není rozhodující, že k fyzickému předání žádosti ZÚ nedošlo prostřednictvím internetové registrace nezletilé žadatelky. Rozhodující je, že žádost sepsaná na úředním tiskopise (§ 70 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) byla předána ZÚ, který ji převzal a v jehož dispozici se tak ocitla. Pro posouzení podání žádosti jako řádného nebrání ani skutečnost, že žádost, jež byla převzata ZÚ Hanoj, byla označena formálně jako příloha jiné žádosti, a to žádosti zákonné zástupkyně nezletilé žadatelky (žalobkyně).“

Nicméně v inkriminované věci ZÚ Hanoj žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky, která mu byla doručena faxem, neoznačil jako přijatou žádost, nýbrž ji posléze vrátil zpět poštou zástupci žalobce. Ze shora uvedených důvodů proto ani nebylo možno dospět k závěru, že by žalované Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, bylo v nečinnosti, když žádost žalobce postupem podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců, na rozdíl od namítané věci, od ZÚ Hanoj vůbec neobdrželo, koneckonců ani nedošlo ani k vzájemnému kontaktu těchto správních orgánů ohledně žádosti žalobce, s jedinou výjimkou, a to že dne 18. 3. 2015 bylo žalovanému předáno citované rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2015, jímž bylo usnesení o zastavení věci vydané ZÚ Hanoj dne 4. 9. 2014 prohlášeno za nicotné a zrušeno.

Městský soud v Praze přezkoumal postup žalovaného správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba na ochranu před nečinností není důvodná. Z těch skutečností, které jsou doloženy ve správním spise je zřejmé, že žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu byla podána na ZÚ Hanoj, leč nebyla podána způsobem, který k tomu zákon předepisuje, tj. podle § 169 odst. 13 zákona o pobytu cizinců. ZÚ Hanoj nejprve správní řízení o takto podané žádosti zastavil, posléze bylo jeho rozhodnutí zrušeno, resp. prohlášeno za nicotné a nastal tedy stav, že o této žádosti, jakkoliv byla nesprávně podána, nebylo rozhodnuto.

Z postupně navazujících okolností je však zřejmé, že žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu na území České republiky se řádným způsobem do dispozice žalovaného Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, nikdy nedostala. Za tohoto stavu věci soud nemá za to, že by byla stanovena odpovědnost žalovaného za vydání rozhodnutí o inkriminované žádosti.

Pokud žalobce, resp. právní zástupce žalobce při jednání dne 22. 10. 2015 poukazoval na to, že žalovaný nerozhodl ani na základě žádosti tak, jak byla jemu podána zástupcem žalobce dne 9. 3. 2015, musel Městský soud v Praze konstatovat, že jde v podstatě o novou žalobní námitku, která vlastně směřuje k jinému jednání žalovaného, k jiné skutečnosti, než která byla žalována původně, a proto ji musel odmítnout.

Městský soud v Praze obiter dictum zvažoval, jakým způsobem by bylo možno za daných okolností hájit práva a právem chráněné zájmy žalobce. Dospěl k závěru, že

v inkriminované věci by přicházelo v úvahu brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem ze strany ZÚ Hanoj, resp. Ministerstva zahraničních věcí, neboť na jeho straně došlo podle názoru soudu k podstatné závadě, když žádost žalobce o povolení trvalého pobytu tento správní orgán nepředal a nepostoupil úředním postupem Ministerstvu vnitra k dalšímu řízení, bez ohledu na výsledek tohoto řízení. ZÚ Hanoj poté, kdy bylo jeho usnesení o zastavení věci vydané ze dne 4. 9. 2014 prohlášeno za nicotné a zrušeno, dne 6. 2. 2015 s průvodním dopisem bez dalšího vrátil originál žádosti žalobce zpět právnímu zástupci žalobce, což je postup, pro který tedy nebyl shledán žádný zákonu vyhovující důvod. Přitom v citovaném rozhodnutí ministra zahraničních věcí ze dne 20. 1. 2015 se *expressis verbis* uvádí, že „ZÚ Hanoj právního zástupce nepoučil o tom, že odchylná úprava zákona o pobytu cizinců v § 169 odst. 14 neumožňuje učinit osobní podání žádosti o povolení k trvalému pobytu předem písemně předběžnou formou, tedy pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálnopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě. Takovéto způsoby, které lze u písemně učiněného podání do pěti dnů podle § 37 odst. 4 správního řádu potvrdit, se k povinnosti osobního podání cizincem na ZÚ z povahy odchylné úpravy zákona o pobytu cizinců nevztahují. Lze je využít pouze tehdy, pokud ZÚ od osobního podání z moci úřední nebo na žádost upustí a žádost je doručena poštou nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem.“ Z rozhodnutí dále vyplývá, že matka žalobce se osobně dostavila na ZÚ Hanoj s registrací termínu v systému Visapoint provedenou k vyřízení přenosu již existujícího pobytového oprávnění do nového cestovního dokladu, a měla být poučena o tom, že žádost o povolení k trvalému pobytu nemůže být na základě vadné registrace při neexistenci pobytového oprávnění, tedy za zcela jiným účelem, podána a řízení o takové žádosti není zahájeno. Nicméně z uvedeného je zřejmé, že žalobci, resp. jeho zástupcům se nedostalo poučení o tom, že ZÚ Hanoj od osobního podání z moci úřední nebo na žádost může upustit. Nelze totiž opomenout, že žalobce - žadatel o povolení k trvalému pobytu na území České republiky s ohledem na svůj věk v době podání žádosti, tj. jedenáct let, by byl stěží schopen podat svou žádost osobně, nehovoře o podrobení se screeningu.

Městský soud v Praze ze shora uvedených důvodů postupoval podle § 81 odst. 3 soudního řádu správního a žalobu zamítnul, neboť ji shledal nedůvodnou.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a *contrario*, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. října 2015

**JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu**

za správnost vyhotovení:
Simona Štěpinová